BALAD

NEWYDD

Yn Cynwys Dwy GERDD

Yn gyntaf CAROL Plygain

Yn ail o ymddiddan rhwng Gwr Ifangc ai gariad sef RODRIC LLWYD a SARA, pa rai a ymgredodd ar gilydd, ond y Mab a Bressiwyd ag a gollodd ei fywyd yn y Rhyfel; ar ymddiddan fu rhwng ei Ysbryd ef a hithau wedi ei farw.

University College of Wales Aberystwyth Salesbury Library

Trefriw Argraphwyd

Cenwch ar Drymder.

HOLL blant y byd, rai clyd o clowch,
Deffrowch drwy ffydd,
I foli 'r Iesu yn dirion dowch
Cyn torri 'r dydd,
Cyd tyrru wnant cantorion Ne,
Heddyw yn llawen iawn eu lle
I addoli Duw ei ddeilied ê;
Dedwiolaf daith,
Cyd unwn ninnau dan y nenn;
Ir Anglwydd Iôr ein Pôr an pen,
Fel pettai ynghae'r Nefoedd wenn
Ein hufudd waith.

2 Rol pasio 'r galar dyma'r dydd,
Di-ammau y daeth;
I ni mewn trefn ymwared rhydd;
On cystudd caeth;
Gorfoledd mawr sydd heddyw o hyd,
O herwydd geni Crist ir byd;
Dowch dowch dan ganu o godi i gid,
A chyda 'r gair;
Ag awn i *Fethlem* bawb on bodd,
Fel tyrfa o ras at aur fawr rodd;
I weled Iesu lana modd, ar linie *Mair*.

Rol darfod gynt am *Efa* ei gwr,
Ou cyflwr cu,
Yn erbyn Duw trofeddu yn siŵr,
Creawdwr cry;
Am hyn tosturie 'r Nefod Dâd,
Ag wrthom ni oll creaduriad nad;
Ni wnaeth mo'n bron i eitha brad;
Blin anfad blaen;
Danfone ei anwyl fab ei hun;

In fwyn o Uffer bod ag un ;
Yn awr yr ŷn, fel Defaid pryn ar dyddyn dâ.
4 Mae Efengyl Grift yn eglurhau
Fe glywir hyn,
Ai lloll weithredoedd nhw yma 'n glau
Ymhob glyn ;
Y rhain fy batrwm clir i ni,
Pa fodd i ddilyn un Duw tri ?
Ag ennill trigfa ucha fri mewn uchel fraint,
Ag oni wnawn mewn perffaith rwydd,
Yn ol y geiriau hyn yn rhwydd ;
Nid allwn ni byth mo ledio 'n fwydd ;
I wlad y Saint ;
5 Fy mrodyr anwyl mewn da rhyw,
Pa fodd yr awn ;
I lys y bywyd gwynfyd gwiw,
O ddiftryw ddawn ;
Rhaid bod gwir ffŷdd ag onid e
Mae 'r ffordd yn gul i fyn'd ir Ne ;
Hawdd iawn iw tripio a llithro ir lle,
Mewn llwybre l'on
Mae rhaid ymddiofg yr hen ddyn
A gwifgo 'r newydd mewn da lun
A chael cyfarwyddyd Iôr ei hun ir yrfa hon
Nid wrth garu chwantau 'r cnawd,
Na dilyn plefefer ofer wawd ;
Ni wneiff y rhain ond pwyfo ar ffawd ;
Pan bafio 'r ffun ;
Ond rhoddi ein bryd an hegni yn glau
Am wrthod pechod ai gafau
Ag effyn gras rhag eifie a gwau
Gan Iefu gwynn.

6 Fo ddaw y dydd di gur ag awr
O'r dyrfawr dân ;
I losgi'r byd ai ochain mawr
Yn wreichion mân ;
Lle byddwn ninne yn oer ein gwawr
Pan glywom lais ein Barnwr mawr
Yn ein galw ni oll or Ddaear lawr
I ddu oer le;
Wrth sain yr Udcorn clywn yn glir
Rhaid inni gychwyn bawb or tir
A dringo ir farn drwy barthau yn wir
At byrth y Né.
7 O flaen y Barr daw gwir in rhan
Trwy gywir hedd
Gwan rai drwg oi trawster gwan
Bydd trist eu gwedd
Pan ddaeth o Crist ein Barnwr glan
Ai wyneb doeth fel fflam o dan
Ewch ewch i Uffern lawr a mân
Ar fyrr o'n mysc ;
O deced fydd ein llywydd llawn
Yn galw eu ffyddlon weision iawn
Dowch ol im Teyrnas uchel ddawn
Lle mae i chwi ddysc.
Fe fai y bai or Cryd ir bedd
Ar ddyn ei hunan yn ddibedd
Ag oni thry a *mendio* i wedd er mwyn Duw Ion
Ir ym ni 'n cysgu Crist ai gwyr
Ymol y budrel fiedd ffwys
Chyn relo hi arnom yn rhy hwyr
Llwyr llwyr wellawn ;
Ag onid ê bydd doft ein fîtes;

Yngwaelod Uffern gethern gas;
Ag oni achub Duw ni ai rasa ow yno yr awr
8 Pwy na'molyne heno 'n fwyn am hyn o fael
Er howfed iddo trwy a chwyn iddo ei chael
Wrth glywed llais Nefolion llon,
Yn cario newyddion ger ein bron
Pa Griftion hynod ar lin lion na lawenha
Mae fe gwedi gwneud ei ran
A ninne'n ol ymhob rhyw fan
Paham y byddwn ni fyth o dan y fath don,
9 Dechreuwn heddyw trwy iawn hedd,
Droi yn ein hol
A buchedd newydd ufudd wedd; o puredd *Paul*
Gogoniant fo 'n y Nefoedd wiw
Tangnefedd ar y ddaear ryw
Ag i ddynion ewyllys Duw ai wllys da
10 Dau cant ar bymtheg iawndeg Oed
Oedd ein Duw gwyn
A naw a thrugain cyflawn oedd cyflawnir hyn,
Fel yr oedd yn dechreu mae ô 'nawr
Felly bydd o'n llyw o uwch y llawr;
Rhown fofiant iddo ai a lu mawr oll yn ben
Gogoniant fyth a fyth o'r Tâd;
Ar Mab ar Yfpryd trwy iawrhad;
Yn un a thri mewn perffaith rad heb wad *Amen*.

Ar y Don Fechan.

DOWCH yn nes gwrandewch efample
Or Cynimyle daw eafode
Nid oes yn y byd na dderfydd
Ond gras Duw a chrêd a Bedydd;

Am ddau oedd yn byw 'n yr ynys
A rhain ar feddwl byw 'n gariadus
A newid dwy gred nhŵ a wnaethon
I gael priodas yngwydd dynion

Pryd y daeth y ffrins ar Goron
I hel Gwyr i fynd ir *Werddon*
Fel yr oedd Duw yn gwyllysu
Y mab fo aeth yn un o rheini

Pryd yr aeth o gynta 'r *Werddon*
Fo syrthie ymhlith *Gwyddelod* gwylltion
Dyne 'r fan lle bu farwolaeth
Roedd hyn yn fyndod mawr ysywaeth

Er bod ei gorph o wedi gladdu
Nid oedd yr Enaid haws er hynny
Bu fo bedair blynedd cymwys
Cyn cael myned i *Baradwys*

Na dim gorphwys mwy na 'r Tonnê
Ond am ei gréd ir fan lle rhoese
Fo ddanfone Duw heb wybod
Fo ar gefen un or *Gwylanod*

Pan y daeth o i *Dir* yr *Ynys*
Ir fan lle rhoese gred ai wllys
Fo ddisgyne ar Tywod
Lle 'roedd iddo beth cydnabod.

Tu fewn i filltir neu lai na hynny
Lle 'roedd y mwya a garsai 'n cysgu

at

At y drŵs fe ae 'r Enaid
Ni chlywai fo yno neb yn atteb

Fe ae at y Ffenestr wrth y *Gwely*
Lle 'roedd y mwya a garsai yn cysgu
Yn y man a hi attebai
Yn sur iawn yn sal ei geirie.

Yn enw Duw o pwy sydd yna
Gefn y nos yn galw am dana
O *Sara Sara* swyn nag ofna
Mae yma 'r Mab dy garodd fwya

Yn dod i ymofyn ynghrêd attat
Byth ond hyn ni thrwbla monat
Ond addawsoch fy mhriodi
A llawer *Promise* efo hynny.

Cwblhaed pawb ei *Pwyntmanne*
Trwy nerth Duw ni chilie finne
Pa fodd y gallaf fi'ch priodi
Pan bo fy nghorph i wedi gladdu.

Yn Nhir y *Iwerddon* wrth Ryfela
Nid oes ond fy hudoliaeth i yma
Chwi gawsoch roddiad mawr gan *Dduw*
Gael codi i fynu o farw i fyw.

Hi neidie i fynu yn ei mein.grys
Ag at y Ffenestr ae hi'n awchus
Ag er maint yr wy'n eich clywed
Yn fy myw na chawn mo'ch gweled

Coelia coelia gwen lliw'r ewin
dwy fwy fym na gwybedyn
Rodric Llwyd bym yn dy garu;
ag y rwan fwy'n dy ofni.

Yffyn dith law rhyng dwy biler
Hwde 'th gred *Duw* ro i ti efmwythder;
Hwde dithe th Gred *Sara*;
I fy Nuw y fi gonffefa

Ni bu mi a wnaeth un ferch ar aned
Er pryd y darfu newid dwygred;
Ir wyf finne mor ddifeie
ar ferch fechan fy ar y bronne
Yn eich aros chwithe *Rodric* adre;

Sara wen o does ith wely
Duw ro efmwythder iti gyfgu
Nid ailai aros ond hyn yma
Waith angylion nef fyn galw am dana

Sara a drodde at ei gwely
dan godi dwylo ag ymgroefi,
a than wylo 'r dwr oi llygaid
O edifeirwch fod cyn fuled.

TERFYN

UNIV. COLL. OF N. WALES AND ... SALESBURY LIBRARY